

การถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตและการบริหารจัดการ การผลิตขนมกงสู่ชุมชน Technology Transfer, Production and Management of Kanom Gong Production to The Community

ธนิดา ภู่แดง*

วนิดา เพิ่มศิริ**

*,**คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

*Corresponding author. Email : poodang_005@hotmail.com

Received: February 10, 2020 Revised: May 1, 2020 Accepted: May 28, 2020

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการถ่ายทอดเทคโนโลยีในด้านการผลิตขนมกง การบริหารจัดการ และออกแบบผลิตภัณฑ์ให้กับชุมชนและผู้สนใจ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยโดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างจากผู้สนใจที่เป็นกลุ่มจำนวน 2 กลุ่ม คือ นักศึกษา และผู้สนใจทั่วไปในการถ่ายทอดเทคโนโลยีในด้านการผลิตและการบริหารจัดการการผลิตขนมกง รวมทั้งศึกษาความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมรับการถ่ายทอด จำนวน 80 คน ผลการวิจัยพบว่า 1) ด้านความรู้ความเข้าใจ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยก่อนเข้ารับการอบรมผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีความรู้ความเข้าใจด้านการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตขนมกง อยู่ในระดับปานกลางและหลังเข้ารับการอบรมปรากฏว่าผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีความรู้ด้านกระบวนการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตขนมกง อยู่ในระดับมาก 2) ด้านความพึงพอใจ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยพบว่าผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีความพึงพอใจด้านความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ของวิทยากรมากที่สุด รองลงมาคือ ความสามารถในการถ่ายทอดการผลิต และเวลาในการถ่ายทอดมีความเหมาะสมตามลำดับ 3) ด้านการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งผู้เข้าร่วมกิจกรรมให้คะแนนสูงที่สุดในประเด็นที่สามารถนำความรู้ไปใช้ในการประกอบอาชีพ และรองลงมา คือ นำความรู้ไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน

คำสำคัญ: การถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิต การบริหารจัดการ ขนมกงสู่ชุมชน

Abstract

This research aims to transfer technology as well as the management and product design of the production of Kanom Gong for the communities and interested people. Eighty training participants were selected as the sample group. These people comprised of the students and people who are interested in transferring technology and management in the production of Kanom Gong. Three main important results were disclosed. First, the transfer of technology for the production of Kanom Gong, the overall score is high. In this regard, the study revealed that the samples had a higher score of knowledge and understanding about technology transfer after attending the training at a high level. Second, regarding satisfaction, the overall score is high. The most three satisfactory items ranking by scores were 1) the ability to transfer knowledge of the trainers, 2) the ability to convey production, and 3) the appropriateness of training time, respectively. Last, the application of knowledge, the overall score is high. The most two satisfactory items ranking by scores were 1) applying knowledge to the occupation and 2) applying knowledge into their daily life, respectively.

Keywords: Technology Transfer, Production Management, Kanom Gong to Community

บทนำ

การผลิตและการบริหารจัดการการผลิตขนมกงเป็นปัจจัยสำคัญต่อความยั่งยืนของชุมชนทำงาน หมู่ 3 ตำบลท่างาม อำเภออินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรีเป็นอย่างยิ่ง ผลการศึกษาการพัฒนากลยุทธ์การตลาดขนมกงของกลุ่มแม่บ้านท่างาม หมู่ 3 ตำบลท่างามอำเภออินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี ที่ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยจากเครือข่ายการวิจัยภาคกลางตอนบน สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา ปีงบประมาณ 2558 (ธนิดา ภู่แดง และ วนิดา เพิ่มศิริ, 2558) ได้แนะนำให้กลุ่มแม่บ้านท่างาม หมู่ 3 ตำบลท่างาม อำเภออินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี ทำการผลิตได้ขนมกงเพิ่มอีก 2 ใส คือ ใส้ปเปาะและใส้เผือก จากเดิมที่มีเพียงใส้ชนิดเดียวเท่านั้น เพื่อให้เกิดความหลากหลาย และยังสามารถแนะนำให้จัดทำสติ๊กเกอร์ เพื่อใช้ในการประชาสัมพันธ์ พร้อมทั้งได้พัฒนาศักยภาพของกลุ่ม ด้านการสร้างเอกลักษณ์ของกลุ่ม พัฒนาความสามารถในด้านการตลาด และการสร้างเครือข่ายผู้ประกอบการกับกลุ่มสินค้าโอท็อปประเภทอื่นๆ นอกจากนี้คณะนักวิจัยได้สอบถามความต้องการของผู้บริโภคในจังหวัดสิงห์บุรี พบว่าการตัดสินใจเลือกซื้อขนมกงของผู้บริโภคนั้นมาจากขนมกงเป็นขนมที่มีเอกลักษณ์และแสดงถึงความเป็นไทย รองลงมาได้แก่ รสชาติของขนมกง และขนมกงมีประโยชน์และคุณค่าทางอาหารตามลำดับ

จากข้อมูลเทคนิคการผลิตขนมกงของกลุ่มแม่บ้านท่างาม หมู่ 3 ที่ได้รับการพัฒนา ประกอบกับขนมกงเป็นขนมที่มีเอกลักษณ์แสดงถึงความเป็นไทยเป็นขนมที่มีรสชาติเป็นที่พอใจของลูกค้า และมีประโยชน์คุณค่าทางอาหารคณะนักวิจัยได้นำกระบวนการผลิตขนมกงที่ได้รับการพัฒนาแล้วไปถ่ายทอด

การผลิตให้กับนักศึกษาในคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี และนักเรียนคณาจารย์ และบุคลากรของโรงเรียนท่าแค อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี ซึ่งพบว่าเป็นที่พึงพอใจของผู้เข้ารับการถ่ายทอดจนมีกระแสตอบรับและมีผู้สนใจแจ้งความจำนงขอรับการถ่ายทอดกระบวนการผลิต การบริหารจัดการ การตลาดและแนวคิดในการออกแบบบรรจุภัณฑ์อย่างครบวงจร จึงเป็นโอกาสอันดียิ่ง ที่จะขยายผลองค์ความรู้ กระบวนการผลิต การคำนวณต้นทุนและการบริหารจัดการ ซึ่งเป็นผลผลิตจากงานวิจัยสู่ชุมชน ให้กับกลุ่มแม่บ้าน กลุ่มวิสาหกิจ และผู้สนใจอันจะเป็นแนวทางหนึ่งในการสร้างอาชีพ สร้างรายได้ให้แก่ชุมชนและผู้สนใจต่อไป

วัตถุประสงค์

เพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีในด้านการผลิตขนมกง การบริหารจัดการ และออกแบบผลิตภัณฑ์ให้กับชุมชนและผู้สนใจ

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (participatory action research) ซึ่งกลุ่มแม่บ้านท่างาม หมู่ 3 ตำบลท่างาม อำเภออินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี มีส่วนร่วมในกระบวนการวิจัยในด้านการถ่ายทอดองค์ความรู้ในการผลิต การบริหารจัดการ การตลาด การเงินและการบัญชีซึ่งมีความรู้ที่ได้รับในงานวิจัย การพัฒนากลยุทธ์การตลาดขนมกงของกลุ่มแม่บ้านท่างาม หมู่ 3 ตำบลท่างาม อำเภออินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี ที่ชุมชนได้มีส่วนร่วม ในการวิเคราะห์และกำหนดปัญหา ร่วมกันตลอดจนช่วยหาวิธีหรือหาทางแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น จนประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด

ในการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมในครั้งนี้ กระบวนการวิจัยได้ดำเนินไปในลักษณะของการถ่ายทอดองค์ความรู้จากกลุ่มแม่บ้านท่างาม หมู่ 3 ตำบลท่างาม อำเภออินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี กับ 1) กลุ่มแม่บ้านแปรรูปเขารวกน้อย อำเภอลำสนธิ จังหวัดลพบุรี 2) กลุ่มแม่บ้านวัดม่วงชุม อำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี 3) นักศึกษาและผู้สนใจทั่วไป ซึ่งมีรายละเอียดขั้นตอนการดำเนินการวิจัยตามลำดับดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ ประชาชน หรือ บุคคลทั่วไปและกลุ่มแม่บ้านในเขตจังหวัดลพบุรี และสิงห์บุรี
2. กลุ่มตัวอย่าง โดยการกำหนดสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) เพื่อให้ได้กลุ่มแม่บ้าน ประชาชน โดยใช้วิธีการเลือกสุ่มตัวอย่าง แบบเจาะจง จากในพื้นที่กลุ่มชุมชนที่สนใจ จำนวนกลุ่มแม่บ้าน 2 กลุ่ม และประชาชนทั่วไป จำนวน 28 คน

การเก็บและรวบรวมข้อมูล

1. ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับสาระสำคัญของ การถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านระบบการผลิตและการบริหารจัดการจากเอกสาร ตำรา วารสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถาม แล้วสร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมความต้องการของผู้เข้าร่วมกิจกรรม
3. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วนำเสนอ ผู้เชี่ยวชาญทางด้านธุรกิจเพื่อพิจารณาตรวจสอบความครอบคลุมของเนื้อหา ความถูกต้องของภาษา และความชัดเจนในข้อความ เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข
4. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่านตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content validity) โดยหาค่าดัชนีสอดคล้อง ผลปรากฏว่าแบบสอบถามทุกข้อมีดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.60 – 1.00 ซึ่งถือว่าอยู่ในเกณฑ์ที่ใช้ได้ และนำสิ่งที่ควรปรับปรุงและข้อเสนอแนะมาแก้ไขปรับปรุงแบบสอบถามให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น
5. นำแบบสอบถามที่แก้ไขเรียบร้อยแล้วไปทดลองใช้ (Tryout) กับประชาชนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างแล้วนำมาหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) เป็นรายด้าน และทั้งฉบับโดยใช้สูตรค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient Alpha) ของครอนบาค (Cronbach,1990) ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.803
6. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพแล้วมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้นแล้วนำไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการศึกษาเชิงคุณภาพ (Qualitative research) โดยใช้วิธีการศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร (Documentary research) การสังเกตการณ์ (Observation) และการศึกษาชุมชนแบบมีส่วนร่วม (Participatory learning appraisal) โดยการจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. วิทยากรที่มีความรู้และคุณสมบัติ ประกอบด้วย 1) อาจารย์คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี 2) มีความรู้เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับขนมกง และ 3) ผู้ที่มีประสบการณ์เกี่ยวกับนวัตกรรม เรื่องการถ่ายทอดสู่กลุ่มเป้าหมาย
2. สื่อสิ่งพิมพ์ ประกอบด้วย 1) แผ่นพับการแนะนำการแปรรูปขนมกง และ 2) บรรจุภัณฑ์ขนมกง

3. แบบสัมภาษณ์ และแบบสอบถาม ประกอบด้วย 1) แบบทดสอบความความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตและการบริหารจัดการ 2) ความพึงพอใจในการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตและการบริหารจัดการ และ 3) การนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์

4. กระบวนการถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่ชุมชน โดยการจัดเวทีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการใช้การมีส่วนร่วมกับชุมชน

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. ข้อมูลทฤษฎีภูมิ นำเสนอข้อมูลในการบรรยายเชิงพรรณนา
2. ข้อมูลปฐมภูมิ ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลและตรวจสอบข้อมูลแล้วนำมาวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์ของงานวิจัย
3. วิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมกิจกรรมที่มีต่อการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตขนมกง ซึ่งการวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมสำเร็จรูปมีขั้นตอนดำเนินการดังนี้

3.1 หาค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) ของข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

3.2 หาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของคะแนนจากการตอบแบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ยระดับการตัดสินใจดังนี้ ค่าเฉลี่ย 4.50-5.00 หมายถึง ระดับความคิดเห็นมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50-4.49 หมายถึง ระดับความคิดเห็นมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50-3.49 หมายถึง ระดับความคิดเห็นปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50-2.49 หมายถึง ระดับความคิดเห็นน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.49 หมายถึง ระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่องเพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีในด้านการผลิตขนมกง การบริหารจัดการ และออกแบบผลิตภัณฑ์ให้กับชุมชนและผู้สนใจ สามารถสรุปได้ดังนี้

1. กิจกรรมที่ 1 การจัดประชุมระหว่างผู้วิจัยกับตัวแทนกลุ่มแม่บ้านท่างาม หมู่ 3 ตำบลท่างาม อำเภออินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี เพื่อเป็นการเริ่มต้นจากผู้วิจัยนำเสนอเข้าสู่ความสำคัญและวัตถุประสงค์ของการวิจัย รวมถึงประโยชน์ที่จะได้รับการจากการวิจัยครั้งนี้ โดยจะเชิญประธานและสมาชิกกลุ่มเข้าร่วมเพื่อให้ทราบแนวทางการถ่ายทอดเทคโนโลยี ซึ่งได้ข้อสรุปในการประชุมเพื่อเตรียมการในการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตและการบริหารจัดการ โดยแบ่งกิจกรรมดังนี้

- 1.1 บรรยายเรื่องการบริหารจัดการกลุ่ม การผลิต การตลาด และการออกแบบบรรจุภัณฑ์
- 1.2 บรรยายเรื่อง การคำนวณต้นทุนการผลิต
- 1.3 สาธิตวิธีการทำขนมกง

2. กิจกรรมที่ 2 การถ่ายทอดกระบวนการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตและการบริหารจัดการ จำนวนทั้งหมด 3 ครั้ง

2.1 ครั้งที่ 1 การถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตและการบริหารจัดการธุรกิจขนมกงให้กับ กลุ่มแม่บ้านแปรรูปอาหาร บ้านเขาวงกน้อย อำเภอลำสนธิ จังหวัดลพบุรี ณ กลุ่มแม่บ้านท่างาม หมู่ 3 ตำบลท่างาม อำเภอลำสนธิบุรี จังหวัดลพบุรี จำนวน 10 คน วันที่ 11 พฤษภาคม 2561

2.2 ครั้งที่ 2 การถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตและการบริหารจัดการขนมกง ให้กับ กลุ่มแม่บ้านวัดม่วงชุม ณ วัดม่วงชุม อำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี ณ ศาลาการเปรียญวัดม่วงชุม จำนวน 20 คน วันที่ 22 สิงหาคม 2561

2.3 ครั้งที่ 3 การถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตและการบริหารจัดการขนมกง ให้กับนักศึกษา และผู้สนใจ ที่คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี จำนวน 50 คน วันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2562

3. กิจกรรมที่ 3 การประเมินโครงการการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตขนมกง คณะผู้วิจัยได้ออกแบบสอบถามผู้ที่เข้ารับการถ่ายทอดโดยได้ผลการจากแบบสอบถามดังนี้

3.1 ผู้เข้าร่วมกิจกรรมส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 40 คน คิดเป็น ร้อยละ 80.00 อาชีพนักศึกษา จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 รองลงมาคือ แม่บ้านวัดม่วงชุม จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 28.00

3.2 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตขนมกง ภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยก่อนเข้ารับการอบรมมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตขนมกงอยู่ในระดับปานกลาง และหลังเข้ารับการอบรมมีความรู้เกี่ยวกับกระบวนการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตขนมกง อยู่ในระดับมาก

3.3 ความพึงพอใจที่มีต่อการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตขนมกง ภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายการ เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อยพบว่า อันดับแรกได้แก่ ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ของวิทยากร รองลงมาคือ ความสามารถในการถ่ายทอดการผลิต เวลาในการถ่ายทอดมีความเหมาะสม ตามลำดับ

3.4 การนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในการถ่ายทอดการผลิตขนมกง ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อยพบว่า อันดับแรกได้แก่ นำความรู้ไปใช้ในการประกอบอาชีพ รองลงมาคือ นำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน

จากผลการวิจัยดังกล่าวข้างต้นสามารถสรุปได้ว่าผู้เข้าร่วมกิจกรรม มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตขนมกง ภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีความพึงพอใจในความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ของวิทยากรมากที่สุด รองลงมาคือ ความสามารถในการถ่ายทอดการผลิต เวลาในการถ่ายทอดมีความเหมาะสม ตามลำดับ ทั้งนี้ผลการวิจัยพบว่าผู้เข้าร่วมกิจกรรมสามารถนำความรู้ไปใช้ในการประกอบอาชีพได้

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง การถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตและการบริหารจัดการ การผลิตขนมกงสู่ชุมชน อภิปรายผลได้ดังนี้

1. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตขนมกง ภาพรวมอยู่ในระดับมาก จึงไม่สอดคล้องกับ ธนิตา ภูแดง และ วนิตา เพิ่มศิริ (2557, บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตและการบริหารจัดการธุรกิจแปรรูปกระยาสารทสู่ชุมชนในจังหวัดลพบุรี พบว่า ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตกระยาสารท ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยก่อนเข้ารับการอบรมมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตกระยาสารทอยู่ในระดับน้อย และหลังเข้ารับการอบรมมีความรู้เกี่ยวกับกระบวนการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตกระยาสารท อยู่ในระดับมาก แต่สอดคล้องกับ พนา มาศ ตีรวิรรณกุล (2550, บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องการถ่ายทอดความรู้โดยการฝึกอบรมรุ่นที่ 1 จำนวน 59 คน ในหัวข้อองค์ความรู้และเทคโนโลยีการผลิตของุ่นและการประกอบการเกษตรธุรกิจของุ่น พบว่า ผู้เข้าฝึกอบรมได้รับความรู้ความเข้าใจในการแปรรูปผลผลิตของุ่นเพิ่มขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับก่อนการฝึกอบรมรุ่นที่ 3 จำนวน 63 คน และรุ่นที่ 4 จำนวน 40 คน

2. ความพึงพอใจที่มีต่อการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตขนมกง ภาพรวมอยู่ในระดับมาก จึงสอดคล้องกับ นิตยา มหาไชยวงศ์ และคณะ (2556, บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง การถ่ายทอดเทคโนโลยีการเลี้ยงไหมอริครบวงจร ที่หมู่บ้านป่าซางเหนือ หมู่ 1 และบ้านป่าซางใต้ หมู่ 2 ต.โป่งแพ้ว อ.แม่ลาว จ.เชียงราย พบว่า มีความพึงพอใจในกระบวนการถ่ายทอด ขั้นตอนการให้บริการ ความเหมาะสมของวิทยากรและเจ้าหน้าที่ สิ่งอำนวยความสะดวก ความสามารถนำไปใช้ประโยชน์ เนื้อหาหลักสูตร ระยะเวลาอบรม ความคุ้มค่าเมื่อเทียบกับเวลาและค่าใช้จ่าย ผู้เข้าอบรมให้คะแนนความพึงพอใจระดับ 3, 4 และ 5 คิดเฉลี่ยได้ร้อยละ 16.16, 48.04 และ 36.83 ตามลำดับ

3. การนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในการถ่ายทอดการผลิตขนมกง ภาพรวมอยู่ในระดับมาก จึงสอดคล้องกับ พนา มาศ ตีรวิรรณกุล และ กิตติพงษ์ ตีรทรยานนท์ (2550, บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องการถ่ายทอดความรู้โดยการฝึกอบรมรุ่นที่ 1 จำนวน 59 คน ในหัวข้อองค์ความรู้และเทคโนโลยีการผลิตของุ่นและการประกอบการเกษตรธุรกิจของุ่น พบว่า มีผู้เข้าฝึกอบรมมากกว่าร้อยละ 50 นำความรู้ที่ได้ไปใช้ปฏิบัติจริงในการผลิตและประกอบการธุรกิจในบางเรื่อง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการทำวิจัย

การถ่ายทอดเทคโนโลยีควรมีการจัดทำในรูปแบบของสื่อเพื่อแสดงรายละเอียดของกระบวนการผลิต เช่น สื่ออิเล็กทรอนิกส์ สื่อออนไลน์ และนำเสนอใน YouTube เพื่อผู้ที่สนใจได้ย้อนกลับมาศึกษาวิธีการผลิตได้

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีขยายผลการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตขนมกบไปยังกลุ่มอื่นๆ เพื่อสร้างรายได้ให้กับชุมชน
2. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องของควรรูปแบบและกระบวนการถ่ายทอดเทคโนโลยีไปใช้กับการผลิตสินค้าชนิดอื่นเพื่อสร้างรายได้ให้กับชุมชนและท้องถิ่น

กิตติกรรมประกาศ

คณะผู้วิจัยขอขอบคุณสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ภาคกลางตอนบน 2 ที่สนับสนุนทุนในการวิจัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ผู้ให้ข้อมูล ผู้เข้าร่วมวิจัย ตลอดจนผู้เกี่ยวข้องทุกท่านที่ทำให้งานวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี

เอกสารอ้างอิง

- ธนิดา ภู่แดง และ วนิดา เพิ่มศิริ. (2557). การยกระดับการผลิตและการบริหารจัดการธุรกิจแปรรูปกระยาสารทกลุ่มแม่บ้านแปรรูปอาหาร บ้านเขารวกน้อย อำเภอลำสนธิ จังหวัดลพบุรี. รายงานวิจัย. มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- _____. (2558). การถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตและการบริหารจัดการธุรกิจแปรรูปกระยาสารทสู่ชุมชนในจังหวัดลพบุรี. รายงานวิจัย. มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- นิตยา มหาไชยวงศ์ และคณะ. (2556). โครงการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเลี้ยงไหมอริีครบวงจร. รายงานวิจัย.คลินิกเทคโนโลยี กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ประจำปีงบประมาณ 2556
- พนามาศ ตีรวรรณกุล, กิตติพงศ์ ตีร์ตฤยานนท์. (2550). การถ่ายทอดความรู้ เทคโนโลยีการผลิตองุ่น และการประกอบการเกษตรธุรกิจองุ่น. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.